

Koncepcia prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v podmienkach mesta Šaľa na roky 2023 - 2027

schválená:

Uznesenie č. 4/2023 – VIII. zo 4. zasadnutia Mestského zastupiteľstva v Šali zo dňa 29. júna 2023

Predkladacia správa

Materiál „Konceptia prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v podmienkach mesta Šaľa roky 2023 - 2027“ (ďalej len „konceptia“) je predkladaný na základe nadväznosti na zoznam opatrení a aktivít uvedených v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Šaľa a okolia (PHSR) hlavne na – Verejné služby a spokojnosť občanov, opatrenia. Bezpečnosť v meste. Zvýšenie účasti občanov na bezpečnosti v meste. Zníženie kriminality mládeže. Zapojenie verejnosti do bezpečnosti v meste, ale aj Vytvorenie podmienok rôznorodého spoločenského života–zabezpečiť podmienky pre aktívne využívanie voľného času - vytváranie podmienok pre voľno - časové aktivity.

Konceptia je v súlade s požiadavkami Európskej mestskej charty, ktorá hovorí o občanoch, ktorí majú právo na „*bezpečné mesto, ktoré je do takej miery, ako je len možné, slobodné od kriminality, delikvencie a agresie*“. Je v súlade so zákonom NR SR č. 583/2008 Z. z. o prevencii kriminality a inej protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ďalej je v súlade aj s požiadavkami Národnej protidrogovej stratégie SR na obdobie r. 2021 – 2025 s výhľadom do roku 2030 ktorá definuje aj oblasť pre drogovú a inak závislých detí a plnoletých fyzických osôb.

V neposlednom rade ambíciou predkladateľov bolo pokračovanie a predloženie samostatného materiálu v uvedenej oblasti a v prípade schválenia zastupiteľstvom jeho zaradenie do dokumentov na lokálnej úrovni ako sú napr.: Územný plán mesta Šaľa, Energetická koncepcia mesta Šaľa, Koncepcia rozvoja informačných systémov mesta Šaľa, Koncepcia rozvoja škôl a školských zariadení a optimalizácie ich siete v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Šaľa, Program odpadového hospodárstva mesta Šaľa, Komunitný plán sociálnych služieb mesta Šaľa s víziou rozvoja služieb pre ďalšie roky ap.

Hlavným zámerom predkladateľov tohto materiálu bolo vypracovať ucelenú a prepojenú koncepciu servisu takajúceho sa problémov detí, mládeže i dospelých s kriminalitou a inými protispoločenskými javmi v regióne, ktorý pri rešpektovaní princípu odbornosti, komplexnosti, interdisciplinarity a multiinštitucionality mohol predstavovať reálnu víziu efektívneho a prepojeného systému prevencie i intervencie neprimeraných javov správania sa občanov v meste Šaľa.

Konceptia bola vypracovaná na podnet členov komisie životného prostredia, verejného poriadku a bezpečnosti pri MsZ v Šali, vychádzajúc z jej kompetencie (poradná, iniciatívna a kontrolná funkcia) a na základe podkladov prípravnej pracovnej skupiny (PPS).

Pri spracovávaní materiálu bolo využitých čo najviac informácií z dostupných materiálov týkajúcich sa predmetnej oblasti, napr. projekt Siločiary bezpečnosti – Bezpečné mesto, - bezpečné bývanie, regionálne štatistiky v krajoch, v okresoch ap. v roku 2022 a začiatkom r.2023.

Koncepcia prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v podmienkach mesta Šaľa na roky 2023 – 2027 je spracovaná v zmysle bonmotu „*menej teórie a viac praxe*“ t.j. je koncipovaná tak, aby mala čo najviac pragmatický, konatívny charakter, a aby sa nestala „*šuflíkovým, prachom zapadajúcim materiálom*“, ale aby bola reálne, za minimálnych finančných investícií, záväzne dôsledne aplikovateľná.

Hlavným zmyslom tejto koncepcie je, aby sa všetky inštitúcie, sídliace v meste, ktoré môžu kompetentne participovať, akýmkoľvek spôsobom zapojili do riešenia daného problému a boli takto nápomocné na jej medializácii, realizácii a navrhovaní spôsobov ako zapojiť do procesu čo najviac občanov mesta.

Koncepcia nadväzuje na Koncepciu prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v podmienkach mesta Šaľa v rokoch 2013 – 2017 a 2018 – 2022. Pripomíname, že Koncepcia prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v podmienkach mesta Šaľa na roky 2013 – 2017 bola ako materiál číslo B5/1/2013 v uznesení č. 1/2013 – VIII a v hlasovaní č. 15 prerokovaná a schválená poslancami MsZ vo februári 2013. V ostatných rokoch sa Koncepcia aktualizuje a v takejto forme a obsahu sa predkladá ako návrh do MsZ na prerokovanie a schvaľovanie.

Osnova koncepcie

1. Úvodná časť
 - 1.1 Hlavná idea, cieľ a čiastkové ciele
 - 1.2 Komparácia a stručná analýza stavu v danej oblasti – bezpečnostná situácia
 - 1.2.1 Situácia v obvode Šaľa
 - 1.2.2 Situácia v Šali
2. Strategická časť – vízia
3. Programová – pragmatická časť
 - 3.1 Zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie koncepcie prevencie v časovom harmonograme a v štruktúre – priorita, cieľ, opatrenie, termín a investícia.
 - 3.1.1 Opatrenia a aktivity v krátkodobom časovom horizonte
 - 3.1.2 Opatrenia a aktivity v strednodobom a dlhodobom časovom horizonte
 - 3.2 Koordinácia, riadenie a vykonávanie
 - 3.3 Materiálno-technické, finančné zabezpečenie koncepcie
 - 3.4 Priebežné monitorovanie, dopĺňanie a aktualizovanie obsahu koncepcie, evaluácia
4. Záver

1. Úvodná časť

Prečo je potrebné, aby samospráva mala vlastnú koncepciu prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti ?

Kriminalita je vážnym problémom v každej krajine. Je preto potrebné nájsť riešenia, ktoré sú hlavne z hľadiska nákladov funkčné a efektívne. Prevencia je práve týmto typom riešenia tohto problému v krajine, regióne, v mestách a obciach. Stratégia prevencie kriminality, spracovaná v koncepcii, je rámcom činností prevencie kriminality, vďaka ktorým bude naša oblasť bezpečnejšia. Aj naša oblasť potrebuje takúto stratégiu premietnutú do ucelenej Koncepcie prevencie, pretože je to naozaj najlepší spôsob na zníženie kriminality. Prevencia je funkčná a hlavne najlacnejším systémom pre riešenie rôznych problémov v spoločnosti. Prevencia kriminality sa postupne stáva prioritou pre vlády mnohých zemí, Slovensko z toho nevynímajúc, čo sa prejavuje najmä vytváraním národných programov – stratégií prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti. Tento trend ukazuje, že skôr ako spoliehanie sa na postupy trestnej justície, aby zatkla a odsúdila páchatel'a, je pre vytváranie bezpečnejších komunít rozhodujúcejšie predchádzanie kriminality. Národné stratégie prevencie sú založené na presvedčení, že polícia sama nemôže zredukovať kriminalitu. Bez zapojenia komunity a ostatných rezortných inštitúcií je ťažké vyriešiť tento problém. Je pochopiteľné, že Národná stratégia prevencie kladie základy prevencie. Každú stratégiu je samozrejme potrebné uviesť do života tak, aby fungovala v celej krajine. Najväčšie predpoklady realizovať programy prevencie kriminality majú orgány miestnej samosprávy. Podmienkou je, aby sa orgány samosprávy vedeli s touto stratégiou prevencie stotožniť.

1.1 Hlavná idea, cieľ a čiastkové ciele

Kriminalita je jeden z najzávažnejších sociálno-patologických javov. V SR je štvrtým najrozšírenejším problémom a rozsah latentnej kriminality je oveľa väčší než zaznamenávajú oficiálne štatistiky. Dôvody sú všeobecne známe napr. razantné spoločensko-politické zmeny po roku 1989 – nekonečné a zdĺhavé transformácie a nedokončené reformy a dopady tohto vývoja, globálne radikálne zmeny napr. otvorenie hraníc, zle pochopená demokracia ap. napr. nezamestnanosť, sociálne odlúčenia alebo vylúčenie, nevhodné bývanie, rodinné problémy, strata identity náboženských a morálnych hodnôt alebo negatívny vplyv mediálneho násillia. V neposlednom rade to bolo obdobie Covidu-19, šírenie dezinformácií, energetická kríza a aktuálne prebiehajúca vojna na Ukrajine. Je to zákonité a prechodné obdobie chaosu. Prudké sociálne zmeny zapríčiňujú u mnohých ľudí oslabenie sociálnej kontroly, najmä v marginalizovaných skupinách, ale aj všeobecne, kedy dochádza k zmenám hodnotovej orientácii, k poruchám v konaní, zvýšenému prejavu agresivity vyúsťujúcej do rôznych foriem agresie. Pribudli aj niektoré nové formy kriminality ako sú napr. organizovaná kriminalita,

kriminalita bielych golierov, racketing, tunelling ap. Celkove možno konštatovať zvyšovanie napätia z dôvodu nárastu kriminality a inej protispoločenskej činnosti.

K zabezpečeniu riešenia týchto problémov, hlavne na nižších úrovniach spoločenského prostredia ako je napr. obvod, mesto, obec, štvrť, ulica, škola ap., sú potrebné minimálne tri piliere obsahovo zamerané na:

1. Vypracovanie „Konceptie stratégie prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti“ na podmienky mesta, obce, školy ap. ako samostatný dokument.
2. Ustanovenie špecialistov, garantov konceptie a systemizované miesto koordinátora v danej inštitúcii napr.
 - V obvode Šaľa by to mohla byť Obvodná komisia pre prevenciu kriminality
 - V meste je to koordinátor prevencie a komisia životného prostredia, verejného poriadku a bezpečnosti
 - V školách okrem výchovných poradcov a koordinátorov prevencie drogových závislostí aj ostatní odborní školskí zamestnanci napr. školský psychológ, školský špeciálny alebo liečebný pedagóg, školský sociálny pedagóg – ustanovení zo zákona NR SR č. 245/2008 Z. z. (školský zákon) a č. 317/2009 Z. z. zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch v znení neskorších predpisov.
3. a) Vypracovanie projektu alebo programu, ktorý by mal byť kompatibilný a súčinný s projektmi a programami na nižších úrovniach, v iných inštitúciách.
b) Medializácia zámerov mesta v tejto oblasti, presadzovanie a podpora novej paradigmy spôsobom zapájania známych osobností z radov politikov, poslancov, funkcionárov z kultúry, športu, umenia, podnikateľskej sféry, cirkvi, občianskych združení ap. – aplikácia princípu vytvárania partnerstiev.

Bezpečnosť mesta ako verejné dobro má za cieľ – lepšie chrániť ľudí a majetok pred delikvenciou a násilím a zvyšovať pocit verejnej bezpečnosti občanov mesta. Tento cieľ je možné postupne napĺňať aj v rámci dôslednej realizácie Konceptie prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti, realizáciou multiinštitucionálnej koordinácie a mobilizáciou odborníkov a širšej verejnosti v tejto problematike. Dôležitým atribútom je, aby kompetentní definovali prioritné problémy a ich príčiny, aby bola politická i všeobecná vôľa riešiť situáciu v uvedenej oblasti – prevencia kriminality a hlavne, aby vznikla koalícia partnerov a zhoda v zastupiteľstve, bez „žabomyších natáhovačiek“, pre systémové riešenie.

Prečo je teda potrebná konceptia prevencie ako samostatný materiál – dokument na lokálnej úrovni? Preto, lebo v dokumente bude obsiahnutý rámec činností prevencie, intervencie a čiastočne i represie, ktoré pri dôslednej realizácii zabezpečia, že naše mesto bude bezpečnejšie, a to bezpochybne všetci chceme.

1.2 Komparácia a stručná analýza stavu v danej oblasti – bezpečnostná situácia

1.2.1 Situácia v obvode Šaľa

Policajný zbor SR v rámci okresu Šaľa zabezpečuje ochranu obyvateľstva v troch obvodoch – Šaľa, Vlčany a Močenok.

Informácia v oblasti bezpečnostnej situácie v meste Šaľa za rok 2022

Priestupky:

Z uvedenej tabuľky vyplýva, že v meste Šaľa bolo za rok 2022 zaznamenaných celkovo 2003 priestupkov. Prevažnú väčšinu priestupkov tvoria priestupky v doprave a to najmä: nerešpektovanie dopravného značenia, používanie telefónneho prístroja počas jazdy, jazda nemotorových účastníkov cestnej premávky za zníženej viditeľnosti bez reflexných prvkov ale aj najzávažnejšie priestupky v doprave a to jazda pod vplyvom alkoholu alebo inej návykovej látky.

Druhým najčastejšie páchaným priestupkom je priestupok proti majetku. V tejto oblasti sa jedná hlavne o drobné krádeže tovaru (do hodnoty 266,- €) v obchodných reťazcoch, ale aj krádeží vecí, ktoré si ľudia bez zabezpečenia voľne odložia (mobilné telefóny, neuzamknuté bicykle a pod.).

V oblasti občianskeho spolunažívania bolo v roku 2022 zaznamenaných v katastri mesta Šaľa 196 priestupkov. Prevažnú časť tvoria konflikty medzi partnermi, spolubývajúcimi a pod..

Vo verejnom poriadku bolo zaznamenaných 37 priestupkov, pričom sa jedná hlavne o priestupky páchané počas podujatí, rodinných osláv a pod. hlavne v nočných hodinách (rušenie nočného kludu, vzbudzovanie verejného pohoršenia).

Trestné činy:

Násilné trestné činy - jedná sa o trestné činy, ktorými sú ohrozované životy a zdravie ľudí, preto je na ich predchádzanie a objasňovanie kladený najväčší dôraz a aj práca kriminálnej polície je zameraná prevažne na odhaľovanie páchatelov týchto trestných činov s vysokým stupňom nebezpečenstva pre spoločnosť. Medzi najčastejšie násilné trestné činy evidované na v rámci Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Šali (ďalej len ORPZ v Šali) patrí nebezpečné vyhrážanie a ublíženie na zdraví.

Majetkové trestné činy - jedná sa o trestné činy, ktoré smerujú proti majetku súkromných ako aj právnických osôb a sú to prevažne krádeže vlámaním a drobné krádeže a krádeže motorových vozidiel.

Zvlášť sledovanou majetkovou trestnou činnosťou sú krádeže vlámaním. K páchaniu tohto druhu trestnej činnosti dochádza najčastejšie v nočnej dobe, kedy páchatelia využívajú opustenie rodinného domu a bytu ich majiteľmi. Páchatelia pracujú premyslene, k spáchaniu trestných činov sa dokonale pripravujú, na mieste činu zanechajú minimum stôp. Tým, že nie sú včas odhalení, rastie veľa krát ich sebavedomie, a v ďalšom období páchajú kvalifikovanejšiu trestnú činnosť. Obete si páchatelia tipujú, pričom majú zistené, v akom čase býva rodinný dom alebo byt opustený. Objasňovanie je sťažené aj s tou skutočnosťou, že málokedy je známy popis páchatel'a, na ktorý by sa mohlo pri objasňovaní zamerať.

Ekonomické trestné činy – patrí sem hlavne latentné trestná činnosť. Na ORPZ v Šali sa riešia s tejto skupiny trestných činov riešia väčšinou trestné činy súvisiace s neodvedením dane a poistného.

Dopravné trestné činy – najčastejším trestným činom spáchaným v doprave v meste Šaľa je ohrozenie pod vplyvom návykovej látky a marenie úradného rozhodnutia.

Dopravné nehody – v roku 2022 bolo na cestách v katastri mesta Šaľa zaznamenaných 49 dopravných nehôd. V danom roku sa stali aj dve smrteľné dopravné nehody. Jedna sa stala 30.8.2022 na ceste II/573 s smere Šaľa – Vlčany a druhá 13.9.2022 tiež na ceste II/573 Dlhá nad Váhom smer Šoporňa. V meste Šaľa je ako problémový úsek označený cesta I/75 prechádzajúca mestom.

Všetky počty zistených priestupkov, trestných činov a dopravných nehôd za rok 2022 v katastri mesta Šaľa sú uvedené v tabuľke č. 1

Tabuľka č. 1 - zistené priestupky a trestné činy v meste Šaľa za rok 2022

		Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	maj	jún	júl	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	spolu
Priestupky celkovo		240	220	220	177	194	160	152	117	162	136	127	98	2003
Z toho	Verejný poriadok	5	8	7	4	4	1	0	2	0	2	2	2	37
	Občianske spolunažívanie	20	12	21	16	19	18	18	17	15	17	9	14	196
	Proti majetku	16	19	11	16	14	21	19	4	14	17	26	24	201
	V cestnej premávke	183	181	181	141	151	120	114	94	133	100	92	58	1550
	ostatné	16	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	19
Trestné činy celkovo		22	24	17	18	20	25	15	13	9	21	24	32	240
Z toho	majetková	8	12	7	11	8	10	6	4	7	11	10	11	105
	násilná	3	1	2	1	8	2	5	3	1	2	4	1	33
	Ekonomická	8	7	6	6	1	10	3	5	1	6	7	17	77
	dopravná	3	4	2	0	3	3	1	1	0	2	3	3	25
Dopravné nehody		4	2	4	1	2	6	4	4	10	5	2	5	49

Prevenia znižovania protiprávnej činnosti

Na zníženie nárastu kriminality a taktiež za účelom získavania poznatkov k pripravovanej alebo páchanej trestnej činnosti boli prijaté viaceré opatrenia ako zvýšenie hliadkovej činnosti a to najmä v nočných hodinách a v miestach častého výskytu prípadov trestnej činnosti hlavne v meste Šaľa, kde je výskyt najvyšší. Z uvedeného dôvodu sa v nepravidelných intervaloch vykonávajú kontroly vozidiel, parkovísk ako aj objektov v dennej ako aj v nočnej dobe. Týždenne sa vyhodnocuje bezpečnostná situácia a operatívne je riešená. Taktiež dochádza k posilneniu hliadok v dňoch, kedy sú usporiadané spoločenské, kultúrne a športové podujatia, nakoľko je väčšie riziko páchania rôznej trestnej činnosti.

Na zvýšenie objasnenia trestnej činnosti a zníženia počtu prevažne uličnej kriminality ako aj krádeže OMV a krádeží vlámaním do OMV v meste Šaľa, ale ja obcí v služobnom obvode Okresného riaditeľstva PZ v Šali veľkou mierou napomáha kamerový systém, ktorého kvalita sa postupom času zvyšuje, čo je veľkým prínosom pre predchádzanie, odhaľovanie a objasňovanie trestnej činnosti.

V rámci prevencie páchania trestnej činnosti mládežou a na mládeži sú vykonávané prednášky na základných školách podľa požiadaviek daných zariadení, pričom tieto prednášky vykonáva pre Okresné riaditeľstvo PZ v Šali oddelenie prevencie Krajského riaditeľstva PZ v Nitre. Okrem uvedených prednášok sú vykonávané preventívne akcie aj obvodnými oddeleniami a Okresným dopravným inšpektorátom Šaľa.

K zlepšeniu dopravno-bezpečnostnej situácie v okrese sa vykonávajú preventívne dopravno-bezpečnostné akcie, ktoré sú zamerané na porušovanie pravidiel účastníkmi cestnej premávky, pri ktorých dochádza najčastejšie k dopravným nehodám (jazda pod vplyvom alkoholu, alebo inej návykovej látky, nevenovanie sa vedeniu vozidla, správanie sa vodičov motorových vozidiel voči chodcom a pod).

Na záver možno dodať, že k objasňovaniu trestnej činnosti by nemalou mierou mohli prispieť aj občania, ktorí však z rôznych príčin nenahlásia na políciu okolnosti, ktoré by napomohli pri zisťovaní páchatel'ov, hoci si neuvedomujú, že oni sa rovnako môžu stať obeťou trestného činu a svedectvo iných môže nasmerovať prácu polície k vyšetreniu prípadu, nájdeniu odcudzených vecí, či usvedčeniu páchatel'ov.

1.2.2 Situácia v Šali

Subjekty spolupráce:

MsP v zmysle ustanovení § 24 zákona o obecnej polícii spolupracuje pri plnení svojich úloh s príslušným útvarom Policajného zboru SR (ďalej len PZ SR), orgánmi štátneho odborného dozoru nad bezpečnosťou práce, s orgánmi štátnej zdravotníckej správy, orgánmi štátneho dozoru vo veciach životného prostredia, orgánmi požiarnej ochrany a inými štátnymi orgánmi.

Mestská polícia Šaľa pri výkone úloh spolupracuje aj s inými orgánmi a organizáciami, ktoré sa na území mesta podieľajú na zabezpečovaní verejného poriadku a obecných vecí verejného poriadku. Ide predovšetkým o spoluprácu s policajným zborom, kde po novele trestného poriadku došlo k zintenzívnieniu spolupráce v oblasti majetkovej trestnej činnosti, kedy priestupky proti majetku objasňované a riešené mestskou políciou sa stávajú súčasťou evidencií vedených Policajným zborom.

S Policajným zborom spolupracuje MsP Šaľa i pri zabezpečovaní verejných, kultúrnych, spoločenských a športových podujatí, kde mnohé akcie z hľadiska počtu účastníkov vykazujú známky rizika a vtedy sa javí úzka spolupráca ako nevyhnutnosť. Pri plnení služobných povinností MsP Šaľa operatívne spolupracuje a spoločne organizuje mimoriadne akcie na zabránenie páchania majetkovej trestnej činnosti a akcie na celkové zníženie protispoločenskej činnosti s OOPZ SA, ÚJaKP SA, ÚPSVaR

a OÚ SA. V rámci riadnej služby MsP spolupracuje s OOPZ Šaľa, alebo s ORPZ Šaľa pri dopravných, ako aj bezpečnostno - preventívnych akciách. MsP Šaľa spolupracuje aj s útvarom ÚJaKP Galanta.

Mestská polícia Šaľa v rámci spolupráce s ostatnými útvarmi samosprávy mesta spolupracovala pri preverovaní sťažností riešených útvarom hlavného kontrolóra, pri zabezpečovaní podujatí (kultúrnych, politických, športových) usporiadaných orgánmi mesta, štátnou správou atď.

Na požiadanie okresných súdov a exekútorských úradov sme poskytovali súčinnosť pri doručovaní zásielok a prešetrovaní pobytov.

Preventívne aktivity mestskej polície:

1. MsP zvýšila obchôdzkovú činnosť (limitovaná personálnym stavom).
2. Hliadky MsP vykonali mimoriadne služby na inkriminovaných miestach v spolupráci s OOPZ, s ÚJaKP Šaľa, ÚPSVaR a s ORPZ Šaľa.
3. MsP rozšírila počet objektov napojených na SRP.
4. MsP zrealizovala 27 prednášok pre 1230 detí.
5. MsP pokračovala v preventívnom projekte na území mesta Šaľa v spolupráci s PZ SR, s odborom sociálnych vecí, ktorého úlohou je zachytiť mladistvých alebo maloletých v nočných prevádzkach a pri požívaní alkoholických nápojov.
6. Počas školského roku v čase od 7.15 h až 8.00 h hliadkujú príslušníci MsP pri štyroch ZŠ a dohliadajú na bezpečný prechod detí cez cestu.
7. MsP má zriadenú vlastnú webovú stránku, kde informuje verejnosť o svojej činnosti.
8. MsP spolupracovala so všetkými MŠ na území mesta Šaľa na projekte „Cesta nie je ihrisko“.
9. Mesto Šaľa v spolupráci s MsP Šaľa zriadilo pre obeť protispoločenskej činnosti anonymný formulár.
10. MsP sa zapojilo do preventívneho projektu Detská policajná akadémia na území mesta Šaľa v spolupráci s PZ SR.

Trestné činy :

Príslušníci MsP Šaľa počas služby zistili podozrenie zo spáchania trestného činu v 21 prípadoch. Tieto prípady boli odstúpené na doriešenie PZ SR.

Priestupky / Zákon SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov/ :

V roku 2022 bolo oznámených a zistených 4 053 priestupkov na území mesta Šaľa. Z toho zaevidovaných bolo celkom 4 053 priestupkov. V blokovom konaní bolo prejednaných celkom 2 006 priestupkov v celkovej sume 25 690 €, prejednaných v blokovom konaní vydaním bloku na pokutu nezaplatenú na mieste bolo 47 priestupkov na celkovú sumu 1 382 €. Napomenutím bolo vyriešených celkom 1871 priestupkov.

Riešenia priestupkov podľa pokút: porušenia § 47, 48 - proti verejnému poriadku bolo riešených 29 priestupkov v celkovej sume 480 € a vydaním bloku na pokutu nezaplatenú na mieste bolo riešených 4 priestupkov v celkovej sume 123 €, § 49 - proti občianskemu spolunažívaniu bolo riešených 7 priestupkov v celkovej sume 110 € a vydaním bloku na pokutu nezaplatenú na mieste bol riešený 4 priestupky v celkovej sume 90 €, § 50 - proti majetku bolo riešených 12 priestupkov v celkovej sume 201 € a vydaním bloku na pokutu nezaplatenú na mieste boli riešené 7 priestupkov v celkovej sume

203 €, § 22 - proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky bolo riešených 1893 priestupkov v celkovej sume 24 090 € a vydaním bloku na pokutu nezaplatenú na mieste bolo riešených 30 priestupkov v celkovej sume 900 €. Porušením VZN mesta Šaľa bolo riešených 41 priestupkov v celkovej sume 520 € a vydaním bloku na pokutu nezaplatenú na mieste boli riešené 2 priestupky v celkovej sume 66 €. Ostatné priestupky: bolo riešených 24 priestupkov v celkovej sume 280 € a vydaním bloku na pokutu nezaplatenú na mieste nebol riešený žiadny priestupok.

Zákroky, donucovacie prostriedky a útoky na príslušníkov mestskej polície :

Za rok 2022 bolo vykonaných celkom 4 074 zákrokov a donucovacie prostriedky boli použité v 1 prípade.

Pri riešení uvedených priestupkov a pri služobných zákrokoch príslušníci mestskej polície využili dostupné donucovacie prostriedky, ktoré boli použité v zmysle zákona. Pri použití donucovacích prostriedkov nebola zranená žiadna osoba a pri služobnom zákroku nebol zranený žiadny z príslušníkov mestskej polície

Činnosť pri plnení úloh mestskej polície :

Celkový počet osôb, ktorým bola obmedzená osobná sloboda zákrokmi vykonanými príslušníkmi mestskej polície bolo 5. Z uvedeného počtu bolo predvedených na útvar MsP 3 občanov, na útvar Policajného zboru 2 občanom.

Ďalšia činnosť mestskej polície :

V priebehu roku MsP v Šali vykonala viacero mimoriadnych preventívnych akcií zameraných na ochranu majetku, kriminálnu a protidrogovú prevenciu /v denných a nočných hodinách/.

Akcie boli organizované samostatne a niektoré aj v spolupráci s Odborom kriminálnej polície a s OOPZ Šaľa.

Príloha č.1

Výkaz štatistických údajov správy o činnosti mestskej polície

v Šali za obdobie od 1.januára 2022 do 31 decembra 2022

I. Počet príslušníkov mestskej polície

1	Plánovaný počet príslušníkov mestskej polície	25
1a	Skutočný počet príslušníkov mestskej polície	24
2	Počet prijatých príslušníkov mestskej polície	0
3	Počet prepustených príslušníkov mestskej polície	0

4	Počet príslušníkov mestskej polície, ktorí boli právoplatne odsúdení za spáchanie úmyselného trestného činu	0
5	Počet príslušníkov mestskej polície, ktorí sú držiteľmi osvedčenia o odbornej spôsobilosti podľa § 25 zákona SNR č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov	24

II. Sťažnosti na príslušníkov mestskej polície

1	Počet opodstatnených sťažností na príslušníkov mestskej polície	0
2	Počet neopodstatnených sťažností na príslušníkov mestskej polície	0

III. Zákroky, donucovacie prostriedky a útoky na príslušníkov mestskej polície

1	Počet vykonaných zákrokov	4074
2	Počet prípadov použitia zbrane	0
2a	Z toho neoprávnene	0
3	Počet prípadov použitia varovného výstrelu do vzduchu	0
3a	Z toho neoprávnených	0
4	Počet prípadov použitia donucovacích prostriedkov	786/1
4a	Z toho neoprávnených	0
5	Počet prípadov, v ktorých došlo k zraneniu osoby, proti ktorej zákrok smeroval	0
6	Počet prípadov, v ktorých došlo k usmrteniu osoby, proti ktorej zákrok smeroval (do 24 hod.)	0
7	Počet prípadov, v ktorých došlo pri zákroku k zraneniu nezúčastnenej osoby	0
8	Počet prípadov, v ktorých došlo pri zákroku k usmrteniu nezúčastnenej osoby (do 24 hod.)	0
9	Počet prípadov, v ktorých došlo pri zákroku k spôsobeniu škody na majetku	0
9a	Z toho so spôsobením škody na majetku obce	0
10	Počet útokov na príslušníkov mestskej polície (pri plnení úloh obecnej polície alebo v súvislosti s ich plnením)	0
10a	Z toho so zranením príslušníka obecnej polície	0

IV. Činnosť pri plnení úloh mestskej polície

1	Počet osôb, ktorým bola obmedzená osobná sloboda zákrokom príslušníka obecnej polície	0
2	Počet osôb predvedených na útvar mestskej polície	3
3	Počet osôb predvedených na útvary Policajného zboru	2
4	Počet nájdených osôb, po ktorých bolo vyhlásené pátranie	0
5	Počet nájdených vecí, po ktorých bolo vyhlásené pátranie	0
6	Počet nájdených motorových vozidiel, po ktorých bolo vyhlásené pátranie	0

Príloha č.2

V. Priestupky (zákon Slovenskej národnej rady č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov)

1		§47	§49	§50	§22	VZN	Ostatné	Spolu
	Celkový počet zistených priestupkov vlastnou	678	79	4	661	436	27	1261
2	Celkový počet oznámených priestupkov na útvar mestskej polície	373	64	3	72	97	15	624
3	Celkový počet uložených priestupkov	0	0	13	65	0	0	78
4	Celkový počet odložených priestupkov	0	0	1	1	0	0	2
5	Celkový počet odovzdaných priestupkov	1	3	5	1	4	0	14
6	Celkový počet oznámených priestupkov príslušnému orgánu	0	0	0	0	0	0	0
7	Celkový počet priestupkov prejednaných v blokovanom konaní	29	7	12	1893	41	24	2006
	Výška finančnej hotovosti (€)	480	110	210	24 090	520	280	25 690

8	Celkový počet priestupkov prejednaných v blokovom konaní vydaním bloku na pokutu nezaplatenú na mieste	4	4	7	30	2	0	47
	Výška finančnej hotovosti (€)	123	90	203	900	66	0	1382

2. Strategická časť – vízia

Šaľa bude mestom, v ktorom sa budú jeho obyvatelia a návštevníci cítiť bezpečne a nebudú pociťovať strach z kriminality a iných sociálno-patologických javov a nestanú sa jej obeťami ani páchatelmi.

Pre pokračovanie tejto idey je Konceptcia prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v podmienkach mesta Šaľa na roky 2023 – 2027 dobrým, veľmi užitočným a praktickým materiálom. Zapojenie mesta do projektu Siločiary bezpečnosti a do programu Občania a polícia resp. Občania a polícia v praxi, nadviazanie na projekt mesta z roku 2008 Šaľa – mesto prevencie a závery z konferencie z roku 2017 o realizácii prvkov z IMP (Islandský model prevencie) a pokračovanie v zmysluplnej spolupráci s ostatnými inštitúciami v meste, v rámci partnerstva, je garanciou priaznivej prognózy v napĺňaní predstáv o bezpečnom bývaní, bezpečnosti v uliciach, bezpečnosti v mestských štvrtiach a napokon celkovej bezpečnosti mesta a jeho príľahlých lokalít.

V rámci pokračovania v tejto vízie je potrebné orientačne uviesť aj predstavu, kto a akým spôsobom sa bude podieľať na plnení priorít v oblasti bezpečnosti mesta.

Mesto– zabezpečenie spracovania koncepcie a jej uvádzanie do praxe cez svoje organizačné štruktúry – potvrdenie koordinátora pre prevenciu.

Mestská polícia– represívne a preventívne postupy, akcie a aktivity, kontrola rizikových okrskov, hliadky pešie, hliadky verejného poriadku v spolupráci s dobrovoľníkmi (činnosti v zmysle zákona NR SR č. 564/1991 Z. z. o obecnej polícii a v znení neskorších predpisov a zákon NR SR č. 250/1994 Z. z. o priestupkoch a v znení neskorších predpisov.

Štátna polícia – Detto kompetencie podľa predpisov na svojej úrovni.

ÚPSVaR– oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a mládeže, kolízni zamestnanci a sociálni kurátori – kontroly a účasť na spolupráci s políciou, preventívne a represívne aktivity v zmysle zákonov NR SR č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci a v znení neskorších predpisov, č. 305/2005 Z. z. o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o znení a doplnení niektorých zákonov, č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a v znení neskorších predpisov.

Spoločný školský úrad a školy – aktualizovanie vlastných, školských koncepcií prevencie, postupné zabezpečovanie vlastných odborných školských zamestnancov. Dôraz na univerzálnu prevenciu v predškolských zariadeniach a zintenzívnenie univerzálnej prevencie na 1. stupni ZŠ.

Medializácia – vo všetkých dostupných informačných médiách v meste, prioritne informácie pozitívneho charakteru – úspešné aktivity, programy, projekty, modely.

Zapojenie všetkých možných inštitúcií, ktoré môžu zásadným spôsobom ovplyvňovať úroveň bezpečnosti mesta a prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti v meste.

Pokračovanie vízie stratégie je zameraná na tieto 4 hlavné priority:

1. Zvyšovanie bezpečnosti mesta.
2. Znižovanie miery a závažnosti kriminality a inej protispoločenskej činnosti.
3. Znižovanie až eliminovanie prejavov sociálnej patológie v rizikových skupinách.
4. Propagácia a medializácia úspechov v oblasti znižovania a eliminácie kriminality a inej protispoločenskej činnosti prostredníctvom všetkých druhov informačných médií.

Príležitosti

- intenzívnejšie využitie skúseností s prevenciou a nadviazanie na predchádzajúci úspešný projekt Šaľa – mesto prevencie z roku 2008
- zapojenie verejnosti do aktívnej spolupráce pri zabezpečovaní úloh bezpečnosti mesta
- cielená imanentná i suportívna spolupráca subjektov prevencie kriminality na území mesta a jeho blízkeho okolia
- permanentné rozširovanie pultu centrálnej ochrany a kamerového systému hlavne v zmysle požiadaviek občanov a vytypovaných kritických lokalít v meste
- zintenzívňovať spoluprácu mesta so spoločnosťami vlastníkov bytov a nebytových priestorov

Ohrozenia

- pokračujúci nárast negatívnych javov v spoločenskom živote komunity spôsobený laxným prístupom k zdravému, optimálnemu životnému štýlu časti občanov mladšej generácie, ale aj niektorých dospelých
- nárast majetkových trestných činov z dôvodu neustáleho prehlbovania sociálnych rozdielov
- väčšinou proklamatívna a nie reálna osobná participácia obyvateľstva na zabezpečovaní verejného poriadku a bezpečnosti v meste
- nefunkčnosť oplotení časti majetku (MŠ a ZŠ) a pretrvávanie stavu nedoriešených nefunkčných budov a priestranstiev v meste

Príležitosti a hrozby sú chápané ako analýza ďalšieho možného vývoja v spoločnosti komunity v oblasti zabezpečovania verejného poriadku a bezpečnosti. Cieľom bude, okrem už vyššie uvedených cieľov, maximalizovať príležitosti a minimalizovať ohrozenia.

3. Programová – pragmatická časť

Na zabezpečenie toho, aby bolo naše mestské prostredie bezpečnejšie, bude potrebný komplexný proces, ktorý si vyžiada vklady celého radu organizácií pracujúcich v partnerstve. V rámci vyššie uvedených priorít je možné preventívne opatrenia jednotlivých subjektov v prevencii premietnuť do nasledovných opatrení a aktivít.

3.1 Zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie koncepcie prevencie

V oblasti **sociálnej prevencie** kriminality a inej protispoločenskej činnosti realizovať opatrenia a aktivity smerom k verejnosti, vekovým a sociálnym skupinám formou optimálnej medializácie v masovo-komunikačných prostriedkoch, primeraným vydávaním informačno-propagačných materiálov, organizovaním besied a prednášok a poradenstvom zo strany kompetentných. V školách a školských zariadeniach aktivity v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu, ale aj vo voľnom čase.

V oblasti **situačnej prevencie** zamerať opatrenia a aktivity najmä na riešenie trás chodcov tak, aby neposkytovali príležitosť pre prepady a obťažovania. Poskytovať dozor v peších zónach a v otvorenom priestranstve pre verejnosť s využitím bezpečnostných kamier na monitorovanie ulíc a budov. Vhodnosť umiestnenia a riešenia parkovísk pre autá a údržba verejného priestranstva – identifikácia lokalít s výskytom vandalizmu, zhromažďovania bezdomovcov, sociálne odkázaných občanov, delikventov, miest zhromažďovania sa skupiniek mladých s agresívnymi prejavmi alebo s prejavmi hraničiacimi s porušovaním verejného poriadku v čase školského vyučovania alebo aj mimo vyučovania a podľa potreby tieto kriminogénne miesta uzatvárať alebo prísnejšie kontrolovať.

V oblasti **viktimačnej prevencie** opatrenia a aktivity zamerať na realizáciu projektov bezpečného správania sa rizikových skupín.

- K zabezpečeniu preventívnej i represívnej činnosti vykonávať, v kooperácii mestskej a štátnej polícii a dobrovoľníkov, kontroly dodržiavania zákazu predaja alkoholických a tabakových výrobkov maloletým a mladistvým v pohostinských, reštauračných a veľkých nákupných strediskách a v zábavných zariadeniach. Sporadické kontroly zábavných podnikov v neskorších večerných hodinách. Kontroly zamerané na odhaľovanie nedovolených kresieb na steny budov – grafity. Monitorovanie verejných priestranstiev MKS (mestským kamerovým systémom) s cieľom prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti na úsekoch distribúcie a užívania drog a iných omamných látok, mravnostnej kriminality, majetkovej kriminality a násilnej kriminality ohrozujúcej zdravie a životy ľudí formou lúpeží a prepadnutí napr. peňažných ústavov a inštitúcií, predajní, podnikov, firiem a vandalizmu akéhokoľvek zamerania.
- V rámci permanentnej informovanosti využívať lokálne masmédiá, organizovať mítingy verejnosti, stretnutia s politikmi, proklamovať systém vzorov, budovať

občianske panely a partnerské skupiny. Zabezpečiť pravidelnú rubriku v regionálnych novinách pre publikovanie aktuálnych tém v oblasti prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti (násilie, vandalizmus, šikana, rasová diskriminácia, ochrana osobného majetku, nelátkové závislosti, zábavná pyrotechnika ap.). Spracovať a priebežne vydávať rady ako sa má občan správať v prípade ak je

√ náhodným svedkom protiprávneho konania

√ ak je v nočných hodinách rušený nočný pokoj

√ ak niekoho fyzicky napadnú, vulgárne mu nadávajú alebo sa vyhrážajú ujmu na zdraví

√ permanentne sa zaujímať o názory miestnych ľudí prostredníctvom nenáročných prieskumov alebo brífingov

- Zapojenie verejnosti do riešenia problematiky prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti predovšetkým v zmysle založenom na dôvere verejnosti v políciu. Účasť členov Komisie životného prostredia, verejného poriadku a bezpečnosti spoločne s príslušníkmi mestskej polície na stretnutiach v rámci mestských častí so zástupcami ostatných participujúcich organizácií za účelom precizovania preventívnych plánov a realizácií zameraných na deti, mládež a dôchodcov. Na príjem informácií od občanov vybudovať niekoľko „Schránok dôvery“ okrem už existujúcich možností komunikácie v tomto smere na sociálnych sieťach. Zefektívniť dialóg kompetentných za bezpečnosť v meste s mladými ľuďmi a zapájať ich do rozhodovania vo veciach ktoré ich ťažia a brať ich ako partnerov. Intenzívnejšia spolupráca s Mládežníckym parlamentom v meste – výhodou by malo byť aj účasť predsedu Mládežníckeho parlamentu v MsZ ako poslanec. Zapojenie starších dobrovoľníkov do aktivít s deťmi (napr. odprevádzanie detí zo školy domov, organizovanie zmysluplných zábav mimo obytných blokov ap.). Kooperovať s bytovými orgánmi pri zabezpečovaní ochrany priestorov – zvýšenie bezpečnosti bývania, čistenia a udržiavania obytných štvrtí s cieľom zabrániť vandalizmu a strachu z kriminality a povzbudzovanie iniciatív miestnych združení obyvateľov.
- Na úrovni miestnej správy a jej orgánov potreba územného plánovania vrátane verejnej dopravy, osvetlenia ulíc. Zabezpečenie ochrany zariadení verejnej vybavenosti, škôl, ihrísk a štadiónov. Opatrenia proti opusteným objektom a zabezpečenie zabránenia grupovaniu sa členov menších, sociálne zanedbaných a delikventov na jednotlivých miestach. Investovať do personálnej oblasti v MsP – viac uniformovaných peších hliadok, ktoré sú verejnosťou vnímané ako najlepší preventívny i represívny spôsob prevencie miestnej kriminality a inej protispoločenskej činnosti s efektom – ich nárast zvyšuje možnosť zlepšenia komunikácie a kooperácie verejnosti s políciou.

3.1.1 Opatrenia a aktivity v krátkodobom časovom horizonte (jednorazové aktivity a aktivity trvajúce maximálne 6 mesiacov).

3.1.1.1 Prevencia sociálno-patologických javov v školskom prostredí.

Aktivity garantujú vedenia MŠ a ZŠ prostredníctvom svojich interných inkluzívnych tímov v spolupráci s CPP (Centrum poradenstva a prevencie), Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odborom prevencie kriminality kancelárie Ministerstva vnútra SR regionálna kancelária Nitra, CVČ Tip-Top Šaľa, OZ Movendi.SK, OZ Petra Bošňáka.

Preventívne aktivity sú zamerané predovšetkým na prevenciu fajčenia, alkoholizmu a šikany napr. Program P.A.N.D.A., Cesta k emocionálnej zrelosti, prevencia rizikového správania, kyberšikana. ZŠ s MŠ P. Pázmány s VJM uskutočňuje pravidelný prieskum sociálno-patologických javov na škole vo forme dotazníkov a rozhovorov počas triednických hodín s dôrazom na návykové látky (najmä tabak a alkohol) a násilie a šikanovanie.

-Projekt Svet detí so psíkom Happy pre deti 4 až 8 ročné v MŠ a ZŠ 1. stupeň (1. a 2. ročníky).

Cieľ: Vytváranie bezpečného a podnetného prostredia pre deti a ich emócie prostredníctvom komplexného programu.

Termín: 18.5. 2023 (príprava pedagogických zamestnancov MŠ a ZŠ)

Investícia: Zabezpečené OZ Movendi a CVČ Tip-Top.

-Projekt Sila zvyku pre 2. stupeň ZŠ

Cieľ: Formou výcviku inkluzívneho tímu základných škôl osvojiť si zručnosti ako korigovať negatívne návyky a formovať nové pozitívne.

Termín: September - Október 2023 (príprava pedagogických a odborných zamestnancov) v trvaní 5. stretnutí. Následne v ďalších rokoch bude projekt realizovaný so žiakmi v ZŠ.

Investícia: Zabezpečenie pracovného materiálu organizátormi.

-Program „Školy bez drog“ (garant Komisia ŽPVP a B pri MsZ, Spoločný školský úrad, MsP a OOPZ v Šali) – Vyhľadávanie drog za pomoci vycvičených psov.

Termín: Priebežne. Zostáva utajený.

Investícia: Čas v rámci výkonu služby alebo čas nezištne venovaný dobrovoľníkmi.

- Stretnutie rôznych kultúr

Cieľ: Podujatia stretnutia odídencov z Ukrajiny s občanmi Šale pri spoločných aktivitách, mládeže i dospelých.

Termín: 29.6. 2024

Cieľová skupina – všetky vekové kategórie.

Miesto konania – amfiteáter Šaľa

Investícia: Predpokladaný rozpočet – 600 EUR

Garant akcie: Šaľa – Tvoje mesto, o.z.

-Ukáž čo vieš – vedomostná súťaž ZŠ a SŠ, Vesmír očami detí – výstava prác žiakov ZŠ, Šaliansky Matko – súťaž v prednese slovenskej povesti, Zlatá priadka – celoštátna postupová súťaž a prehliadka dramatickej tvorivosti, Hurá prázdniny- program k ukončeniu školského roka, Vianočná akadémia detí mesta Šaľa.

Cieľ: Aktivity pobádajúce k inej činnosti a na odpútanie pozornosti na nežiadúce sociálno-patologické javy.

Termín: Marec, Máj, Jún a December 2023-2024

Investícia: Zabezpečuje Kultúrny dom v rámci Konceptie rozvoja kultúry mesta Šaľa na obdobie 2020 – 2024.

3.1.2 Opatrenia a aktivity v dlhodobom, permanentnom časovom horizonte.

3.1.2.1 Permanentná identifikácia problémových lokalít v meste.

- Príslušníci MsP a vybraní členovia komisie ŽPVP a B pri MsZ a s dobrovoľníkmi budú priebežne vykonávať obhliadky daných problematických lokalít v meste

Cieľ: Priebežná evidencia za účelom optimalizácia vyváženosti razantnejšieho využívania voľného času a klasického využívaním voľného času a na zabezpečenia verejného poriadku v prípade vzniku problému.

Termín: Priebežne podľa potreby, minimálne však 4x v roku.

Investícia: Čas, dobrá vôľa a výkon povinnosti kompetentných.

- Projekt OM - Oči mesta cez dotáciu Rady vlády SR pre prevenciu kriminality – dopĺňanie a inovovanie kamerového systému.

Cieľ: Monitorovanie problémových lokalít za pomoci rozšíreného kamerového systému, včasná identifikácia priestupkov a trestných činov a zabezpečovanie ich riešenia. Zvyšovanie bezpečnosti mesta ich obyvateľov a návštevníkov.

Termín: podľa potreby, permanentná realizácia projektu.

Investícia: Podľa rozpočtových možností mesta + úzka spolupráca s ORPZ v Šali.

3.1.2.2 Aktivity zamerané na užšiu spoluprácu s inštitúciami a občanmi mesta.

- *Komunikácia s predsedami a správcami Spoločenstiev vlastníkov bytov a nebytových priestorov (SVB a NP) v meste.*

Cieľ: Aktivizovať predsedov a správcov na ich participovanie na programe a úlohách vyplývajúcich z Konceptie prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti metódou iniciácie PPT (pracovný partnerský tím), na spoločné pracovné stretnutia a spoločné zabezpečovanie poriadku, ochrany a bezpečnosti bývania všeobecne, ale najmä v problémových lokalitách (rajónoch) mesta.

Termín: Stretnutia podľa potreby.

Investícia: Čas a ochota predstaviteľov spoločenstiev k spolupráci.

-Program „Ako sme pokročili“ – pravidelné stretnutia s občanmi , miestnymi politikmi, občianskymi združeniami a záujmovými skupinami, mládežníckymi skupinami, mládežníckym parlamentom, dôchodcami ap.

Cieľ: Informovanie uvedených inštitútov o plnení programu koncepcie a osvetovo-inštrukčná činnosť pre rôzne vekové kategórie o zabezpečovaní bezpečnosti v meste a postupné zapájanie občanov do spolupráce.

Termín: 2024-2025-2026-2027 (2x ročne – t.j. celkove 8 stretnutí)

Investícia: Čas z osobného voľna, drobné výdavky na propagáciu a uskutočnenie stretnutí. Jedno stretnutie cca 50,- €, celkove v každom roku 2 stretnutia cca 100,- €, celkove za 4 roky cca 400,-EUR.

3.1.2.3 Iniciovanie aktivít zameraných na podporu zdravého spôsobu života.

- Beh nočnou Šaľou - Hlavným organizátorom je Rada športu

Cieľ: Zapojenie čo najviac občanov mesta, bez rozdielu na vek, do pohybovej aktivity – beh a chôdza za účelom podpory vlastného zdravia a socializácie medzi občanmi mesta. Beh alebo chôdza v priestoroch mesta podľa vekových kategórií od malých detí po dôchodcov a zdravotne znevýhodnených. Absolvovanie pohybovej aktivity podľa vlastných možností a kondičných schopností.

Termín : Permanentne 1x v roku

Investícia : Finančné zabezpečenie celej akcie sa uskutočňuje každoročne v spolupráci organizátora spoločne s mestom Šaľa - vecné ceny, ďakovné listy, občerstvenie ap.

-Cyklovačka pre nadšencov cyklistiky

Cieľ: Spoznávanie historických a kultúrnych miest v Šali a jeho okolí.

Termín: permanentne ročne podľa zorganizovanie záujemcov.

Investícia: Vlastné náklady, prípadne drobné výdavky zabezpečené sponzorsky.

3.1.2.4 Aktivity všeobecného charakteru.

-Deň Zeme – vyčistíme a upravme si svoje okolie podľa vypracovaného harmonogramu v určitý deň upratovanie a čistenie na všetkých sídliskách v meste. Zapojenie všetkých vekových skupín. Opravy a maľovanie lavičiek v parkoch na sídliskách.

Cieľ: Edukácia čo najväčšieho počtu obyvateľov mesta k zodpovednosti za estetiku, verejný poriadok a bezpečnosť vo svojom najbližšom prostredí.

Predpokladaný termín: 20.4. 2024

Investícia: Dobrovoľníci, SVBaNP – združenie prostriedkov, sponzorstvo, z rozpočtu cca 400 EUR.

Pripravované podujatia do projektu TERRA WAG – Mesto kultúry 2024

-Sídľiskovica – utužovanie vzťahov občanov, aktivita zameraná na oceňovanie aktívnych občanov vo verejných oblastiach. Učenie detí i dospelých v zručnostiach potrebných v environmentálnej sfére. Predpokladaná návštevnosť, počet návštevníkov – 800. Miesto konania – vnútroblok Nešporova – Bottova – Čsl. Armády.

Termín: 31.8. 2024 – Predpokladaný rozpočet – 500 EUR.

Popis podujatia: Vystúpi divadielko Materinky s programom pre deti, Koník z farmy Humanita – vozenie detí, Mládežnícky parlament pripraví súťaže pre deti a dospelých, domáci výrobcovia budú učiť deti ako vyrobiť rôzne výrobky s použitím materiálov, ktoré by sa inak vyhodili a takto sa budú recyklovať.

Garant: Šaľa – Tvoje mesto, o.z.

-Medializácia koncepcie prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v masmediálnych prostriedkoch v regióne.

Cieľ : Zabezpečenie prieniku informácií k čo najviac občanom mesta o problematike kriminality a inej protispoločenskej činnosti v meste a blízkom regióne. Masmédiá, lokálne a regionálne noviny, TV Krea a mestské sociálne siete, webová stránka mesta.

Termín : V priebehu celého obdobia platnosti koncepcie.

Investícia : Bez finančných nákladov. Kryté platbou prevádzky dotknutých – participujúcich subjektov.

-Koncipovanie dlhodobého projektu tematicky zameraného na prevenciu takej protispoločenskej činnosti, ktorá regrutuje najviac problémov v spoločenskom živote občanov mesta

Realizácia prvkov z Islandskeho modelu efektívnej prevencie. Pripraviť dlhodobý projekt zameraný na danú problematiku finančne krytý grantom

Termín: do roku 2025

-Participovanie na činnosti CVC Tip-Top Šaľa a pravidelná konzultácia s Mládežníckym parlamentom mesta ako poradným orgánom primátora mesta Šaľa.

3.2 Koordinácia, riadenie a vykonávanie

Priorita: Koordinácia v oblasti prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti, zabezpečenie synergie, komunikácie, účinnej výmeny informácií a názorov na podporu koncepcie a efektívnej spolupráce a vzájomného rešpektu. Nabádanie

na aktívnu diskusiu a zabezpečenie optimálneho vykonávania koncepcie – koordinácia všetkých zainteresovaných strán.

Vo všeobecnom ponímaní sa kriminalita odporúča redukovať prostredníctvom dvoch stratégií : presadzovaním práva a sociálnou prevenciou kriminality a inej protispoločenskej činnosti. Za presadzovanie práva vo veľkej miere zodpovedá polícia. Prevencia kriminality však vyžaduje okrem vlády, oveľa širšiu účasť príslušníkov komunity. Kľúčom bude zaangažovať čo najširšiu verejnosť a príslušné inštitúcie v regióne. Zdôrazňuje sa, že prevencia kriminality nie je o jednom orgáne alebo organizácii konajúcej na vlastnú päsť. Je nevyhnutné, aby niekoľko skupín pracovalo spoločne v partnerstve. S takýmito partnerstvami koncepcia počíta. Bude ich potrebné vytvoriť alebo doformovať a potom udržať. V tomto procese bude potrebné zabezpečiť dobré vedenie a koordináciu, trvalú zaangažovanosť a kontakt s komunitou. Všetky organizácie, ktoré môžu ovplyvniť procesy v tejto oblasti, sa musia zúčastniť na projektoch a participovať na koncepcii, aby sa komunita stala bezpečnejšou. Partnerstvá sú kľúčom k tomu, aby takéto multiodvetvové postupy existovali. Existuje päť podstatných členov akéhokoľvek partnerstva a ak ktorýkoľvek z nich chýba, bude chýbať aj rozhodujúca časť informácií, zdrojov a činností v riešení kriminality a inej protispoločenskej činnosti v danom regióne. V našom meste budú do koncepcie prevencie zaktivizovaní títo partneri v tzv. dvojvrstvovej štruktúre, ktorá bude rozlišovať bežných a výkonných členov.

1. *Samotná miestna samospráva v úzkej spolupráci s regionálnou štátnou správou.*

2. *Mestská polícia v úzkej spolupráci so štátnou políciou – Policajným zborom.*

3. *Rezorty – justícia, sociálna starostlivosť, zdravotníctvo, školstvo na miestnej a okresnej úrovni.*

4. *Občianska spoločnosť.*

5. *Podnikateľská sféra.*

Úlohou výkonných členov bude zapájať aj ďalšie inštitúcie do prevencie kriminality vrátane vytvárania tlaku na inštitúcie, ktoré nevyužívajú svoj potenciál na znižovanie kriminality. V každom prípade koncepcia počíta v strategických preventívnych postupoch a aktivitách participáciu aj mimovládnych organizácií, občianskych združení, škôl, ktoré majú už vlastné koncepcie prevencie rizikového správania žiakov v školskom prostredí a môžu takto zásadným spôsobom zohrať dôležitú úlohu v stratégii prevencie. Ďalej cirkvi, podnikateľská sféra, rôzne športové skupiny, združenia obyvateľov ap. Z tohto vyplýva úloha mesta resp. zastupiteľstva, jeho uznesením vytvoriť partnerský pracovný tím, ako formálnu štruktúru, ktorá bude koordinovať a spolupracovať na aktivitách zameraných na prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti v regióne Šaľa. Okrem tohto tímu bude potrebné potvrdiť v mestskom úrade koordinátora prevencie, ktorý môže byť aj členom pracovného tímu, aby viedol agendu partnerstva. Túto službu môže zabezpečovať aj niektoré už existujúce oddelenie miestnej samosprávy. Významnú úlohu v tomto smere bude mať Komisia životného prostredia, verejného poriadku a bezpečnosti pri MsZ v Šali.

3.3. Materiálno-technické prípadne finančné zabezpečenie koncepcie

Významným ukazovateľom predloženej pokračujúcej Koncepcie prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v meste Šaľa na obdobie rokov 2023 až 2027 je skutočnosť, že je opäť viac náročná na investíciu v oblasti ľudských zdrojov a ich nezištných a principiálnych postojov a prístupov než na reálne finančnú investíciu zabezpečenia tejto koncepcie. Je dôkazom, že dobrá stratégia prevencie je lacnejšia než represia alebo „pracne“ odstraňovanie následkov spôsobených kriminalitou alebo inou protispoločenskou činnosťou. Preto prevažná časť plnenia úloh bude zabezpečovaná s už existujúcim materiálno-technickým vybavením participujúcich subjektov. Ďalším dôležitým prvkom bude vytvorenie 2 – 3 člennej fundraisingovej skupiny, ktorá bude mať za úlohu získavať finančnú podporu koncepcie od sponzorov a donorov. Ďalšie potrebné finančné zdroje budú zabezpečené predkladaním dobre spracovaných preventívnych efektívnych programov a projektov inštitúciám, ktoré takéto financie poskytujú. Samozrejme, že bude potrebná investícia aj z rozpočtových zdrojov samotného mesta podľa jeho finančných možností, a to hlavne v rokoch 2024 – 2027. Keďže predložená koncepcia má aj flexibilný obsahový charakter, práve táto oblasť finančného zabezpečenia bude v ďalších rokoch upresňovaná. Zároveň je možné garantovať minimálne finančné náklady a to aj už z vyššie uvedených dôvodov.

Prehľad finančného zabezpečenia zo strany mesta Šaľa. Investícia v :

- 1) Krátkodobý časový horizont (rok 2023 - 0 EUR, rok 2024 – 1600- EUR)
- 2) Dlhodobý časový horizont (rok 2025 – 2027 - 2 600,- EUR) + rezerva na flexibilné požiadavky – 3 000,- EUR.

Celkove za obdobie r. 2023 – 2027 - **7 200,- €**

Alternatívne prerozdelenie vyčlenených finančných prostriedkov z rozpočtu mesta:

- 1) Prerozdeliť na jednotlivé odbory a tie financujú kompetentné aktivity.
- 2) Sústreďenie vyčlenených financií pod garanciu jedného úseku zodpovedajúceho za finančné krytie aktivít v rámci Koncepcie prevencie.

3.4 Priebežné monitorovanie, dopĺňanie a aktualizovanie obsahu koncepcie, evaluácia

Je potrebné pripomenúť, že prevencia kriminality a inej protispoločenskej činnosti nie je exaktná veda. Nikdy nebudeme mať istotu, že sme si zvolili v našej koncepcii prevencie tie správne riešenia, ale netreba upadať do skepsy len preto, že si budeme nahovárať a myslieť si, že sa nemôžeme dopustiť chyby. Priebežné monitorovanie je nevyhnutné hneď v počiatočných fázach realizácie koncepcie tak, aby sme mohli

zhodnocovať, či uvedené stratégie plnia svoj cieľ a hlavne zistiť akúkoľvek ekonomickú efektívnosť. Ďalej zhodnotiť či sa zmenila verejná mienka a tiež rozvíjať pochopenie úspešných a dobrých praktických postupov. Každý program, projekt a každú aktivitu bude potrebné monitorovať a hodnotiť samostatne a v konečnom dôsledku využiť všetky tieto poučenia na zlepšenie stratégie v uvedenej koncepcii. Samozrejme, že rozlišujeme medzi monitorovaním a vyhodnocovaním (evaluáciou). Monitorovanie je kontinuálny proces zameraný na kontrolu činností v rámci projektu – týmto získavame tzv. projektové výstupy. Vyhodnocovanie projektu, programu alebo celej koncepcie sa robí po ich skončení a je zamerané na to, ako sme naše zábery vykonali a s akým výsledkom (efektom). K našim zámerom napr. patrí vytvorenie bezpečnejšej komunity, zníženie strachu z kriminality v určitých štvrtiach mesta, zníženie majetkovej trestnej činnosti vo všeobecnosti, zníženie dopadu kriminality na ohrozené skupiny ap. K špecifickým zámerom patrí napr. zníženie vlámaní do odstavených momentálne nefunkčných objektov, zabezpečenie funkčnosti hliadok, nabádanie obyvateľov, aby hlásili násilia páchané v komunite ap. Realizátorom monitorovania i vyhodnocovania v rámci interného postupu budú členovia Komisie životného prostredia, verejného poriadku a bezpečnosti pri MsZ .

Indikátory na vyhodnocovanie účinnosti programov, projektov, aktivít a koncepcie ako takej budú :

- ▶ miera kriminality v našom meste,
- ▶ úroveň strachu alebo pocit bezpečnosti medzi obyvateľmi,
- ▶ úroveň chápania bezpečnosti v meste širokou verejnosťou,
- ▶ rozsah zaangažovanosti mládeže do miestnych aktivít alebo aktivít školy pre mesto,
- ▶ množstvo a typ mediálneho spravodajstva,
- ▶ počet obyvateľov zapojených do aktivít v rámci prevencie i celkovo aktivít rozvoja komunity v tejto oblasti,
- ▶ rozsah interakcie obyvateľov – citu pre komunitu,
- ▶ úroveň informovanosti o koncepcii prevencie kriminality a jej výstupov v rámci mesta a jeho blízkeho okolia,
- ▶ úroveň účasti na projektoch, programoch prevencie kriminality,
- ▶ úroveň informovanosti o policajných službách v meste a spokojnosti s nimi,
- ▶ stupeň čistoty a údržby životného prostredia v meste,
- ▶ rozsah vandalizmu a „divokých“ grafitov
- ▶ rozsah opatrení na zvýšenie odolnosti cieľového objektu napr. počet poplašných zariadení proti vlámaniu, kamerový systém na bytových domoch ap.
- ▶ počet volaní o poskytnutie policajnej služby (mestská i štátna polícia),
- ▶ okruh a rôznorodosť užívateľov rizikových štvrtí mesta – evidencia
- ▶ využitie prieskumov verejnej mienky realizované počas spoločenských mítingov organizovaných rôznymi organizáciami alebo o cieľových skupinách
- ▶ počet otázok, informácií, odkazov a doporučení od občanov mesta

prostredníctvom „schránok dôvery“.

Uvedené indikátory efektivity nám budú poskytovať informácie o tom, ako dobre bola koncepcia pripravená a priebežne realizovaná.

4. Záver

Vychádzajme v ústrety potrebám ľudí a motivujme ich k ešte užšej spolupráci na veciach verejných. Oboznamujme občanov o postupoch a odzrkadľujme v koncepcii to, čo považujú občania za priority. V mestách, kde boli takéto koncepcie schválené, je potvrdením toho, že kriminalita a iné protispoločenské javy sú v centre záujmu ľudí, ktorí tam žijú. Koncepcia prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti stanovuje základ týchto priorít, ktorým bude potrebné sa venovať. Sú to bezpochyby potreby komunity v rozvoji svojho mesta. Pretváranie komunity na bezpečnejšiu bude znamenať kombináciu úsilia tých, čo presadzujú právo, s úsilím tých, ktorí bránia ľuďom dostať sa do rozporu so zákonom. Prevencia kriminality zahrňuje reagovanie na niekoľko prioritných problémov pri použití multiinštitucionálnych programov. Tieto programy sú zamerané na riešenie príčin konkrétnych problémov kriminality a inej protispoločenskej činnosti. Takéto programy a projekty majú tiež presadzovať zákony a zabezpečovať, aby sa poriadok udržiaval v každodenných činnostiach komunity a znižoval sa tak strach občanov z kriminality a inej protispoločenskej činnosti niektorých jedincov v spoločnosti (voľne parafrázované z „Príručky komunitnej prevencie kriminality“ od autorov S. Liebermannová a kol., 2003).

V závere pripomínáme, že predkladáme pokračovanie **Koncepcie prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v podmienkach mesta Šaľa na roky 2023 až 2027** čo zároveň zaväzuje permanentne zdôrazňovať dôležitosť prepojenia prevencie s represiou a ich vzájomnú vyváženosť.

Neoddeliteľnou súčasťou koncepcie bude projekt ktorý bude mať z hľadiska časového horizontu charakter dlhodobého efektívneho preventívneho programu a bude nadväzovať na závery konferencie s medzinárodnou účasťou z roku 2017. Na konferencii sa zúčastnilo 160 účastníkov – hostia z Reykjavíku – Island, Štokholmu – Švédsko, Bratislavy, Banskej Bystrici, Košíc, Trnovca nad Váhom, pedagógovia a žiaci škôl a školských zariadení, zástupcovia mesta, zástupcovia rodičov a iných participujúcich inštitúcií v meste Šaľa. K tvorbe výstupov z konferencie prispelo 80 z prítomných účastníkov ktorí boli rozdelení do troch pracovných sekcií:

Sekcia mládež, šport a kultúra

Sekcia bezpečnosť a verejný poriadok

Sekcia životné prostredie

Prevažne na tieto výstupy bude navrhovaná Koncepcia kriminality a inej protispoločenskej činnosti v podmienkach mesta Šaľa na roky 2023 až 2027 nadväzovať.

Spracovateľský tím:

RSDr. Peter Gomboš - poslanec MsZ, predseda komisie Životného prostredia, verejného poriadku a bezpečnosti (ďalej len ŽPVPaB) pri MsZ

PhDr., Mgr. Marián Šperka - podpredseda komisie ŽPVP a B pri MsZ

Ing. Gabriela Lacková – poslankyňa MsZ, členka komisie ŽPVPaB pri MsZ

Ing. Robert Andráši – poslanec MsZ, člen komisie ŽPVPaB pri MsZ

Mgr. Ladislav Medvecký – člen komisie ŽPVPaB pri MsZ

-za šport – Ing. Tomáš Mészáros, člen komisie Mládeže a športu a predseda komisie Územného plánovania, výstavby a dopravy

-za školstvo – Mgr. Mariana Takáčová, vedúca Spoločného školského úradu

- CVČ Tip-Top – Ing. Michal Malárik, riaditeľ, člen komisie Mládeže a školstva MsZ

-za kultúru – p. Marek Molnár, poslanec MsZ, predseda komisie Kultúry a cestovného ruchu

- Mládežnícky parlament – Bc. Tomáš Benkovič, predseda MP a poslanec MsZ

- Mestská polícia Šaľa – kpt. Mgr. Peter Krokavec, náčelník MsP, Mgr. Miloš Svoboda, preventista MsP

- OR PZ Šaľa – pplk. JUDr. Marián Kubalec, riaditeľ okresného riaditeľstva, pplk. Ing. Richard Klinka, zástupca riaditeľa

V Šali dňa 2023

